

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Заступник голови Вченої ради
Харківського національного
університету імені В. Н. Каразіна

Антон ПАНТЕЛЕЙМОНОВ

РІШЕННЯ

Вченої ради Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна з
питання: «Про затвердження Положення про первинну спеціалізацію
(інтернатуру) в Харківському національному університету
імені В. Н. Каразіна»

від 27 вересня 2021 року, протокол № 10

Заслухавши виступ декана медичного факультету Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна Ігоря БЕЛОЗЬОРОВА, Вчена рада Університету *ухвалила:*

1. Затвердити Положення про первинну спеціалізацію (інтернатуру) в Харківському національному університету імені В. Н. Каразіна.
2. Підготувати наказ про введення в дію цього рішення Вченої ради Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна.

Відповідальний: декан медичного факультету Ігор БЕЛОЗЬОРОВ

Термін виконання: до 13.10.21 р.

ПОЛОЖЕННЯ
про первинну спеціалізацію (інтернатуру)
в Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна

1. Загальні положення

1.1. Положення про первинну спеціалізацію (інтернатуру) в Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна (далі Положення) розроблено відповідно до Законів України «Про вищу освіту», «Про освіту», наказів МОЗ України № 291 від 19.09.1996р. “Про затвердження Положення про спеціалізацію (інтернатуру) випускників вищих медичних і фармацевтичних закладів освіти III – IV рівня акредитації медичних факультетів університетів” (із змінами, внесеними згідно з наказом МОЗ України №47 від 07.02.2001 р.), № 98 від 01.03.2005р. “Про поліпшення якості підготовки лікарів на етапі післядипломної підготовки”, № 762 від 20.11.2006р. “Про запровадження ліцензійного інтегрованого іспиту “Крок 3. Загальна лікарська підготовка” як складової частини державної атестації лікарів-інтернів”, № 621 від 21.11.2005р. „Про внесення змін до наказу МОЗ України від 23.02.2005р. № 81”, «Рекомендації щодо формування плану працевлаштування випускників вищих навчальних закладів (лікарів, провізорів) та їх працевлаштування», затверджені МОЗ України 11.07.2013р., політики Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна у сфері якості.

1.2. Положення є локальним нормативно-правовим актом, який регламентує порядок вступу, організації навчання, атестації та відрахування лікарів-інтернів з навчання в інтернатурі.

1.3. Положення розроблено з метою забезпечення ефективної організації навчання лікарів-інтернів в інтернатурі Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна у сфері якості.

1.4. Спеціалізація (інтернатура) є обов'язковою формою післядипломної підготовки випускників всіх факультетів медичних і фармацевтичних закладів вищої освіти, медичних факультетів закладів вищої освіти незалежно від підпорядкування та форми власності, після закінчення якої їм присвоюється кваліфікація лікаря-спеціаліста певного фаху.

1.5. Основним завданням інтернатури є підвищення рівня практичної підготовки випускників вищих медичних (фармацевтичних) закладів вищої освіти, медичних факультетів закладів вищої освіти, їх професійної готовності до самостійної лікарської діяльності.

1.6. Інтернатура проводиться в очно-заочній формі навчання на кафедрах медичного факультету Харківського національного університету

імені В. Н. Каразіна та стажування в базових установах і закладах охорони здоров'я на умовах договорів.

1.7 Тривалість навчання в інтернатурі складає від 1 до 3 років, в залежності від обраної спеціальності. Перелік спеціальностей та тривалість навчання в інтернатурі Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна наведені у додатку до цього Положення.

2. Зарахування в інтернатуру

2.1. В інтернатуру зараховуються випускники медичних закладів вищої освіти, медичних факультетів закладів вищої освіти, які навчалися за кошти юридичних та фізичних осіб.

2.2. Навчання проводиться в очно-заочній формі на умовах договорів. Договори до 01 серпня укладаються окремо на очний та заочний цикли навчання в інтернатурі:

– спочатку на заочний цикл: між юридичними (фізичними) особами, які будуть фінансувати навчання в інтернатурі, та закладом охорони здоров'я (базою стажування) за погодженням з ОУОЗ (територіальним органом управління ДСЕС, іншим відомством).

– при наявності договору із базою стажування укладається договір із Харківським національним університетом імені В. Н. Каразіна, в якому буде здійснюватись навчання на очному циклі.

2.3. Випускники вищих медичних закладів вищої освіти, медичних факультетів закладів вищої освіти, які направлені на роботу в системи інших міністерств та відомств, зараховуються в інтернатуру наказами цих міністерств і відомств. Фінансування підготовки лікарів-спеціалістів в інтернатурі для закладів охорони здоров'я інших міністерств, відомств, організацій, підприємств, інших закладів, незалежно від форм власності, проводиться за рахунок їх коштів на договірних умовах.

2.4. Лікарі-інтерни, які бажають вступити в інтернатуру, подають наступні документи:

- заява;
- копія диплому про вищу освіту;
- копія додатка до диплому про вищу освіту;
- довідка про контрактну форму навчання в ЗВО;
- копія сертифікату КРОК 2;
- копія ідентифікаційного коду;
- копія паспорту (1, 2 стор., місце реєстрації);
- договір із базою стажування;

- копія свідоцтва про шлюб або свідоцтва про розірвання шлюбу, в разі зміни прізвища хоча б на одному з вище перерахованих документів;
- фото 3x4 (2 шт.).

3. Навчання лікарів-інтернів в інтернатурі

3.1. Початок навчання в інтернатурі з 01 серпня.

3.2 Навчання лікарів-інтернів в інтернатурі спрямоване на глибоке засвоєння ними знань і вмінь, формування професіоналів, здатних вирішувати конкретні проблеми і завдання лікарської діяльності за умови оволодіння системою умінь та компетенцій.

3.3. Лікарі-інтерни навчаються в інтернатурі Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна на підставі укладених договорів.

3.4. Підготовка лікарів-інтернів здійснюється за індивідуальними планами, розробленими на підставі програм підготовки в інтернатурі, та навчальних планів, затверджених Вченою радою Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна.

3.5. Під час очної частини навчання на кафедрах медичного факультету Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна лікарі-інтерни працюють під керівництвом закріпленого за ним викладача. Кількість керівників груп лікарів -інтернів визначається з розрахунку один керівник на 5 лікарів-інтернів.

3.6. За час навчання в інтернатурі лікарі-інтерни повинні у встановлені терміни:

- набувати, поглиблювати і удосконалювати професійні знання, вміння і навички;
- у повному обсязі та своєчасно виконувати навчальний план і програму інтернатури;
- виконувати правила проживання в гуртожитках та правила внутрішнього трудового розпорядку Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна та клінічних баз.

3.7 Під час навчання в інтернатурі лікарі-інтерни залучаються до різних форм роботи в клініці кафедри: обходів завідуючого кафедрою, професорів та доцентів, консилиумів, клінічних та тематичних розборів хворих, клінічних, клініко-патологоанатомічних та науково-практичних конференцій, санітарно-епідеміологічних рад, виробничих процесів тощо.

3.8. Програмою підготовки в інтернатурі може бути передбачена науково-дослідна робота лікарів - інтернів (далі – НДРІ).:

- науково-дослідна робота лікарів-інтернів (НДРІ) забезпечує набуття навиків самостійної роботи з науковою літературою, формує здатність до аналізу й узагальнення матеріалу, розвитку клінічного мислення, вільного викладу своїх думок, критичне осмислення даних літератури;

- для НДРІ може бути використано аналіз даних, отриманих при додаткових методах обстеження хворих, звіти і науково-практичний аналіз діяльності поліклінічних та стаціонарних відділень, спеціалізованих служб, порівняльний аналіз показників діяльності закладів (установ) охорони здоров'я з такими ж показниками за минулі роки, з середніми по місту, області, країні. НДРІ включає в себе літературний і патентний пошук, засвоєння спеціальних методик;

- тематику досліджень визначає план науково-дослідної роботи лікаря-інтерна, складений виконавцем разом з викладачем кафедри з врахуванням реальних можливостей виконання в умовах навчання на кафедрі медичного факультету Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна та на базі стажування;

- результати науково-дослідної роботи лікарів-інтернів доповідають на науково-практичних конференціях і враховуються при атестації лікарів-інтернів. За результатами науково-дослідної роботи лікарів-інтернів вчена рада медичного факультету Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна може дати рекомендацію лікарю-інтерну до вступу в аспірантуру.

4. Права лікарів-інтернів

4.1. Лікарів-інтернів мають право:

- користуватися лабораторіями, кабінетами, аудиторіями, читальними залами, бібліотеками та іншими навчальними і допоміжними підрозділами Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна;

- брати участь у виробничих нарадах кафедр в обговоренні питань удосконалення навчального процесу та інших питань, пов'язаних з навчанням і побутом лікарів-інтернів;

- на забезпечення проживання в гуртожитку Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна під час навчання на кафедрі (з оплатою відповідно до існуючих тарифів).

5. Контрольні заходи

5.1. З метою перевірки засвоєння лікарями - інтернами розділів навчальної програми, оволодіння відповідними практичними навиками проводиться підсумковий піврічний (річний) контроль при завершенні циклу очної частини навчання на кафедрі медичного факультету Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна.

5.2. Підсумковий контроль включає в себе:

- перевірку професійної практичної підготовки лікаря - інтерна згідно з планом і програмою;
- тестовий контроль рівня знань та умінь;
- співбесіду.

Практична частина підсумкового контролю знань лікарями-інтернами окремих профілів може розпочинатись заздалегідь, шляхом участі лікарів-інтернів в операціях, прийнятті пологів, клінічних, інструментальних обстеженнях, виробничих процесах тощо, у присутності викладача.

5.3. Лікарі-інтерни, які не атестовані за результатами підсумкового контролю або не з'явилися на нього без поважних причин, зобов'язані пройти підсумковий контроль у терміни, погоджені з центром післядипломної медичної освіти медичного факультету, але не пізніше двох місяців від початку нового навчального року.

5.4. Неатестовані особи підлягають відрахуванню з інтернатури наказом Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна за поданням декана медичного факультета.

5.5. По закінченні терміну підготовки в інтернатурі лікарі-інтерни підлягають атестації для визначення знань і практичних навиків з присвоєнням звання лікаря-спеціаліста з конкретної спеціальності.

5.6. Для проведення атестації щорічно створюються державні атестаційні комісії. Головами державних атестаційних комісій призначаються висококваліфіковані досвідчені спеціалісти.

Склад комісії і розклад проведення атестації затверджуються ректором (проректором) Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна не пізніше, як за один місяць до початку атестації. До складу державних атестаційних комісій на правах членів включаються декан медичного факультету, директор центру післядипломної медичної освіти (або його заступник), завідувачі кафедрами, професори та доценти профільних кафедр університету.

5.7. Для атестації на визначення знань та практичних навиків з присвоєнням звання лікаря -спеціаліста у комісію не пізніше, ніж за тиждень до початку її засідання, подаються такі документи та матеріали:

- характеристика від адміністрації базового закладу (установи) охорони здоров'я, в якому лікар-інтерн проходив стажування;
- залікова книжка;
- щоденник обліку роботи лікаря-інтерна;
- фотокартка розміром 3x4 см.

5.8. До атестації для визначення знань та практичних навиків з присвоєнням звання лікаря-спеціаліста допускаються лікарі-інтерни, які повністю виконали навчальний план і програму інтернатури, пройшли підсумковий контроль за попередній час навчання в інтернатурі з відповідної спеціальності, а також успішно здали тестовий екзамен ліцензійного інтегрованого іспиту Крок-3. Виконання навчального плану та програми засвідчується заліковими відомостями, які подаються профільними та суміжними кафедрами медичного факультету в центр післядипломної медичної освіти не пізніше, як за тиждень до початку атестації.

Допуск лікарів-інтернів до проведення атестації для визначення знань та практичних навиків з присвоєнням звання лікаря-спеціаліста оформлюється наказом ректора Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна за поданням декана медичного факультету.

5.9. Організація і проведення атестації лікарів-інтернів на визначення знань та практичних навиків:

5.9.1. Атестація лікарів-інтернів включає в себе:

- контроль знань та вмінь за комп'ютерними тестуючими програмами, затвердженими Міністерством охорони здоров'я України;
- оцінка державною атестаційною комісією знань та вмінь, в тому числі володіння практичними навиками;
- співбесіда чи інша форма підсумкової оцінки рівня засвоєння навчальної програми інтернатури.

5.9.2. Комп'ютерний контроль знань та вмінь проводиться в комп'ютерному класі медичного факультету Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна за тестовими комп'ютерними програмами з відповідних

спеціальностей, затверджених Міністерством охорони здоров'я України, в присутності членів державної атестаційної комісії.

Оцінка підготовки лікарів-інтернів за результатами комп'ютерного тестування здійснюється за бінарною системою: "атестований", "не атестований". Атестованим вважається лікар-інтерн, який має не менше 75% правильних відповідей. При негативних результатах комп'ютерного тестового контролю лікар-інтерн вважається таким, який за рівнем підготовки не відповідає вимогам кваліфікаційної характеристики лікаря відповідної спеціальності. У такому разі лікар-інтерн до подальших етапів атестації не допускається і вважається неатестованим.

5.9.3. При проведенні оцінки вмінь та володіння практичними навиками лікарів-інтернів лікувального профілю підлягають обов'язковому контролю вмінь провести обстеження хворого, тлумачити результати допоміжних досліджень, провести диференційний діагноз, виставити клінічний діагноз, призначити лікування конкретному хворому, надати невідкладну допомогу (включаючи проведення серцево-легеневої реанімації на тренажері), вирішити питання експертизи працездатності. Контроль оволодіння практичними навиками лікарями-інтернами спеціальностей хірургічного профілю здійснюється заздалегідь, під час виконання операцій, лікарських маніпуляцій в присутності членів державної атестаційної комісії та шляхом аналізу професійної діяльності лікаря-інтерна під час проходження інтернатури.

При незадовільній оцінці вмінь і оволодіння практичними навиками лікарів-інтернів вважається таким, що не засвоїв практичні навички, передбачені навчальною програмою, і за рівнем підготовки не відповідає вимогам кваліфікаційної характеристики лікаря-спеціаліста. В цьому разі лікар-інтерн до подальших етапів атестації не допускається і вважається неатестованим.

5.9.4. Співбесіда чи інша форма підсумкової оцінки рівня засвоєння навчальної програми інтернатури проводиться з кожним лікарем-інтерном (за білетною чи безбілетною методикою). За результатами співбесіди з урахуванням оцінок попередніх етапів приймається рішення про рівень підготовки лікаря-інтерна і присвоєння йому звання лікаря-спеціаліста певного фаху.

5.9.5. За результатами атестації державна атестаційна комісія може прийняти рішення:

- присвоїти звання лікаря-спеціаліста відповідної спеціальності;
- відмовити в присвоєнні звання лікаря-спеціаліста.

Рішення приймається відкритим голосуванням. При рівній кількості голосів вирішальним є голос голови державної атестаційної комісії. Результати

атестації доводяться до відома лікарів-інтернів одразу ж після закінчення засідання комісії.

Результати атестації оформлюються протоколом, який підписується головою та всіма членами державної атестаційної комісії затверджується наказом по Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна, при якому створена комісія, в десятиденний термін.

5.9.6. Особі, якій за результатами атестації для визначення знань та практичних навиків присвоєно звання лікаря-спеціаліста з конкретної спеціальності, видається сертифікат встановленого зразка, а якій відмовлено в цьому, - витяг з протоколу засідання комісії, засвідчений печаткою Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, не пізніше трьох днів з моменту затвердження протоколу засідання державної атестаційної комісії.

5.9.7. Термін дії сертифіката лікаря-спеціаліста встановлюється на 5 років - до чергової атестації на кваліфікаційну категорію.

5.9.8. Можливість повторної атестації для визначення знань та практичних навиків з присвоєнням звання лікаря-спеціаліста може бути надана лікарю-інтерну один раз (на госпрозрахунковій основі) протягом трьох років, але не раніше, ніж через рік з моменту відмови в присвоєнні звання лікаря-спеціаліста.

6. Відрахування з інтернатури

6.1. Відрахування з інтернатури здійснюється:

- за невиконання навчального плану і програми;
- за порушення правил внутрішнього трудового розпорядку;
- за пропуск занять (в т.ч. і з поважних причин, якщо лікар-інтерн пропустив більше третини занять на кафедрі);
- за непрацездатністю, якщо за висновком лікарсько-консультативної комісії (ЛКК) або медико-соціальної експертної комісії (МСЕК) визначена непрацездатність лікаря-інтерна до роботи лікарем.

Відрахування лікаря-інтерна з циклу очної частини навчання на кафедрі медичного факультету здійснюється наказом ректора (проректора) Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна за поданням декана медичного факультету.

6. Прикінцеві положення

6.1. Це Положення затверджується Вченою радою Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна і вводиться в дію наказом ректора Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна.

6.2. Зміни та доповнення до цього Положення вносяться шляхом затвердження Положення в новій редакції.

6.3. Після затвердження Положення в новій редакції попереднє Положення втрачає юридичну силу.

Додаток до Положення

**Перелік спеціальностей та тривалість навчання в інтернатурі
Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна**

Назва спеціальності	Тривалість навчання
Акушерство та гінекологія	3 роки
Анестезіологія та інтенсивна терапія	2 роки
Внутрішні хвороби	2 роки
Загальна практика – сімейна медицина	2 роки
Інфекційні хвороби	1,5 роки
Неврологія	1,5 роки
Отоларингологія	2 роки
Патологічна анатомія	1 рік
Психіатрія	1,5 роки
Радіологія	1,5 роки
Хірургія	3 роки